

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р.

№ 40 (1573).

21 ГРУДНЯ 1984 РОКУ.

Виходить щотижня.

Ціна 2 коп.

В ПАРТКОМІ ОДУ

В ЦЕНТРИ УВАГИ ПАРТІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ — ІДЕЙНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.

На черговому засіданні партійного комітету були розглянуті такі важливі питання, як підготовка до виборів до Верховної Ради Української РСР одинадцятого скликання і до місцевих Рад народних депутатів дев'ятого скликання, а також про роботу студентських клубів, зокрема політичних, Одеського університету в світлі вимог червеного (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС.

По першому питанню виступив секретар парткому І. І. Кондратюк. Вказавши на важливість такого заходу, як вибори до Рад, він підкреслив необхідність активного і відповідального ставлення всіх партійних, профспілкових, комсомольських та громадських організацій університету до виборчої кампанії, що має бути проведена організовано на високому ідейному та політичному рівні.

Партком розглянув і затвердив кандидатури керівників агітколлективів та завідуючих клубом виборців і агітпунктів.

З висвітленням другого питання виступив голова перевіркої комісії С. Б. Машаров. В ході обговорення питання виступаючими було підкреслено, що студентські клуби (а їх в університеті 27, в тому числі 14 суто політичних), як правило, будують свою роботу на основі рішень XXVI з'їзду КПРС, XXVI з'їзду Компартії України, червеного (1983 р.) та наступних Пленумів ЦК КПРС.

Було відзначено, зокрема, що більшість клубів мають конкретні плани роботи, які ритмічно втілюються в життя.

Значний внесок в справу комуністичного виховання студентства роблять клуби «Іскра» кафедри історії КПРС, «Економіст» кафедри політичної економії, філософський клуб кафедри філософії гуманітарних факультетів, клуб «Юрист 80-х, яким йому бути?» юридичного факультету, клуб контрпропагандистів історичного факультету та ряд інших. Ці клуби постійно вишукують нові форми діяльності, виносять на обговорення актуальні питання сучасності, дають студентам цінну інформацію, корисну для їх майбутньої професійної роботи; сприяють формуванню ідейно-загартованого, висоморального молодого спеціаліста.

Проте діяльність студентських клубів ще не позбавлена певних недоліків. Так, партійні бю-

ро не досить ефективно впливають на діяльність клубів, не виносять на свої засідання конкретні питання роботи клубів.

У деяких клубів відсутні чіткі, цілеспрямовані плани роботи, немає статутів, що в значній мірі призводять до самопливу з усіма негативними в цій справі наслідками.

Окремі клуби послабили увагу до пошуків нових форм роботи, не відчувають потреб часу, не вміють оперативного відгукуватися на вимоги студентського життя, не завжди дають рішучу відсіч негативному впливу на студентів сумнівних смаків та хибних поглядів.

На комітеті було принципово вказано на те, що окремі студентські клуби практично не можуть претендувати на статус клубів, бо вони не мають постійного контингенту своїх членів і не дотримуються відповідних форм клубної роботи. Критично була оцінена також методична база багатьох клубів.

Окремим деканатам було вказано на недостатність уваги до діяльності студентських клубів. З обговорюваного питання були прийняті відповідні рішення. Партійний комітет, зазначивши необхідність наслідування діяльності та вивчення досвіду кращих клубів, зажадав від партійних бюро факультетів посилити контроль за роботою клубів, регулярно ставити на своїх засіданнях їх звіти про діяльність.

В постанові міститься вимога до всіх рад і керівників клубів приділяти більше уваги ідейній спрямованості та відповідним сучасним формам роботи клубів. Партком зобов'язав кафедру педагогіки (професор І. І. Кобиляцький) та кафедри суспільних наук університету без зволікань розробити методичні рекомендації клубної роботи, а також примірний статут студентського та студентсько-викладацького клубів.

Комітету ЛКСМУ та комсомольським бюро факультетів вказано на необхідність постійно контролювати роботу клубів, своєчасно подавати їм дієву практичну допомогу в організації і плануванні своєї роботи. Студентські клуби мають стати справжніми вогнищами культури та ідейного виховання університетської молоді.

На парткомі були розглянуті також інші питання, важливі для життєдіяльності університету, і прийняті відповідні рішення.

КЛУБ МОЛОДОГО ВИБОРЦЯ

19 грудня в країні почалося висування кандидатів у депутати Верховних Рад союзних республік. Першим кандидатом трудящій одностайно назвали Генерального секретаря ЦК КПРС Голову Президії Верховної Ради СРСР тов. К. У. ЧЕРНЕНКА.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

З ПОВАГОЮ ДО ТРУДІВНИКІВ СЕЛА

Наш кореспондент звернувся до завідуючого кафедрою наукового комунізму доктора Історичних наук Дмитра Миколайовича Щербакова з проханням розповісти про свою недавню поїздку в Іванівський район області для читання лекції колгоспникам і сільській інтелігенції.

— Скажу відверто, поїздка була напруженою, але дала мені особисто велике моральне задоволення.

Справа в тому, що з лекціями, головним чином на тему ідеологічної боротьби на сучасному етапі, мені довелося виступати перед трудівниками села — людьми, кровно зв'язаними з землею, нашою годувальницею.

Радісно було усвідомлювати, що доярки, скотарі, рільники проявляють такий інтерес до всього, що відбувається в нашій країні, за рубежом.

— Скажіть, будь ласка, які приміром питання задавали вам колгоспники на лекціях?

— В більшості своїй це були прохання більш детально прокоментувати останні рішення ЦК КПРС по сільському господарству, зокрема, постанову жовтневого Пленуму ЦК КПРС про розвиток меліоративного будівництва. Адже в Іванівському районі, згідно програми, запланованої на наступну п'ятирічку, з'являться нові іригаційні

Читайте в номер

Δ ВОНИ БУДУТЬ ГЛОСУВАТИ ВПЕРШЕ — СТОР.

Δ ПАРТКОМ ОДУ ПРИНЯВ ПОСТАНОВУ ПРО РОБОТУ СТУДЕНТСЬКИХ КЛУБІВ — 1 СТОР.

Δ ДОТРИМУВАТИ СЛЕНІНСЬКИХ ПРИНЦИПІВ ВИХОВАННЯ КАДР (МАТЕРІАЛИ ЗАГАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ — СТОР.

Δ ПАМ'ЯТЬ І ЛЮДИНІСТЬ (ІНТЕРВ'Ю З ПІЛОВОЮ РАДИ ВЕТЕРАНІВ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ Г. Є. ДЕДЯНИМ) — 3 СТОР.

Δ ТВОЯ МАЙБУТНЯ ПРОФЕСІЯ (СТУДЕНТИ ОБГОВОРЮЮТЬ СТАТТЯ ЗАВ. КАФЕДРОЮ ПЕДАГОГІКИ ПРОФЕСОРА І. КОБИЛЯЦЬКОГО — 3 4 СТОР.

системи. Чимало було питань, стосуються роботи місцевих Рад народних депутатів. Врештешче активність людей селіх бажання працювати краще. І вірите, їх настрій градавався і нам, лектора спілкування з людьми седає наснагу й для науков роботи.

— Отже, Дмитре Миколайовичу, можна вважати, що розпал виборчої кампанії особисто відчули, які благодійні зміни відбуваються селі, завдяки заходам, і проводяться нині. Гадаємо, що ваші сільські враження зацікавленістю буду сприятливі і вашою студентською аудиторією.

— Саме так. Ми, університетські науковці, завжди повинні відчувати себе в богу перед трудівниками селі. І такі думки і настрої несхідно постійно прищеплювати студентам.

ЗУСТРІЧ

З ПРЕКРАСНИМ

Складні проблеми нашого часу і морального удосконалення молодого людині були в центрі проведеного і щодавно кафедрою філософії гуманітарних факультету ОДУ усного журналу «У століття і молодість».

Доповіддю «Молодь і наука» відкрила зустріч доцент кафедри російської мови М. М. Харитонова.

З великим інтересом присутні зустріли виступ директора центрального лектор О. В. Сизькова, який розповів про роль ідеологічної боротьби у вихованні молодого покоління.

Важливе значення кінематографа у формуванні світогляду молоді — такою була тема виступу кандидата мистецтвознавства кінофілітика В. М. Барановського. Він познайомив слухачів новими фільмами, які вийшли на екрани міста.

Остання сторінка журналу була присвячена темі кохання у творчості В. Шукши і А. Барбюса, оповідань яких були виконані з великою майстерністю актрисами Одеської філармонії Ларисою Хонич та Галиною Єфімовою.

Усний журнал справив і лише враження на всіх присутніх.

О. НОВІКОВА, студентка І курсу філфаку (українське відділення).

З радістю готуються студенти - першокурсники університету до перших в своєму житті виборів.

НА ЗНІМКУ: студенти першого курсу історичного факультету Оксана Литвина, Алла Сирота, Ірина Кудрик, Галина Яворська, Лариса Пухаль, Сергій Драганов, Геннадій Литвяков разом з комсоргом курсу, членом КПРС Сергієм Олійником (в центрі) обговорюють Указ Президії Верховної Ради Української РСР про призначення виборів до Верховної Ради Української РСР одинадцятого скликання і до місцевих Рад народних депутатів Української РСР дев'ятого скликання.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

ГУРБОТА ПРО КАДРИ — ТУРБОТА ПРО ЗАВТРАШНІЙ ДЕНЬ

ДОТРИМУВАТИСЬ ЛЕНІНСЬКИХ ПРИНЦИПІВ ВИХОВАННЯ КАДРІВ

Як вже повідомлялось, 10 грудня відбулись загально-университетські партійні збори з порядком денним «Завдання партійної організації університету по підбору, розмінню та вихованню кадрів». З доповіддю виступив ректор університету професор В. В. Сердюк. По другому питанню порядку денного «Про роботу партійного комітету університету в період з червня по грудень 84 р.» виступив секретар парткому І. І. Кондратюк. Друкуємо виклад доповіді ректора університету професора В. В. Сердюка.

КОМУНІСТИЧНА партія і Радянський уряд завжди приділяли питанням кадрів велику увагу. Кадрові проблеми в той чи іншій мірі говорювались на Пленумах ЦК КПРС і особливо на одній із засідань Політбюро ЦК КПРС.

Відповідальність і принциповість, з якими вирішують кадрові проблеми в нашій країні, можна пояснити зростаючими вимогами, а також складними завданнями, що стоять перед країною на шляху зрілого соціалізму.

Сьогодні неможливо забезпечити успіх будь-якої справи без наукового підходу до роботи, використання та виховання кадрів.

Коллектив Одеського державного університету провів роботу з метою покращення добору кадрів усіх категорій.

Ось деякі показники, що характеризують кількісний якісний склад університетського персоналу.

В університеті понад 1000 чоловік професорсько-викладацького складу та наукових асистентів. Загальна чисельність службовців з урахуванням адміністративно-управлінського та допоміжного персоналу становить більш як 3.500 чоловік.

Основну увагу — і це зрозуміло — керівництво університету приділяє професорсько-викладацькому складу, зокрема, підготовці молоді наукової зміни. 60 докторів наук та понад 400 кандидатів наук сумлінно конують свою важливу роботу.

Планом на XI п'ятирічку передбачено підготувати 200 кандидатів наук. Не може бути ніякого сумніву, що цей план буде виконано. Досить азати, що в університеті щорічно захищаються 50—55 кандидатів замість 40, як було плановано раніше. Звичайно, це добре. Адже підготовлені нами кадри будуть використані як в нашому місті, так і в інших містах країни.

Успішно працює аспірантура. Так, в минулому році 15 кандидатів аспірантів вступили до дисертацій, 60 кандидатів з них своєчасно заступилися. Непогано працюють спеціалізовані ради по захисту кандидатських дисертацій.

Сьогодні ми загострюємо, однак нашу увагу перш за все на тих недоліках та слабких місцях, які ще існують в справі підготовки та виховання кадрів.

Викликає занепокоєння хід виконання плану по підготовці докторів наук. Адже за п'ятирічку університет мав підготувати 21 доктора наук. А жаль, не всі, хто претендує на вчений ступінь докторів наук, мають можливість своєчасно захиститися. Справа в тому, в певній мірі об'єктивні причини, які не належать від претендентів, керівництво університету робить все необхідне по наданню дійової допомоги тим докторам, котрі працюють над докторськими дисертаціями.

Говорячи про аспірантуру, слід відзначити, що і в підготовці молоді наукової зміни є свої труднощі. А са-

«КАДРИ — СПРАВДІ ЗОЛОТИЙ ФОНД ПАРТІЇ І ДЕРЖАВИ. І ВІН ПОТРЕБУЄ ПОСТІЙНОГО ПОПОВНЕННЯ, ПРИПЛИВУ СВІЖИХ СИЛ».

К. У. ЧЕРНЕНКО.

та останніх Пленумів ЦК КПРС.

Деякі слів про навчально-допоміжний персонал. Інколи особи, що попрацювали на посаді лаборанта, згодом поступають до аспірантури, підвищують свою кваліфікацію, стають викладачами. Зрозуміло, що не всі лаборанти можуть стати кандидатами наук, проте про більш докладне їх використання в навчальному та науковому процесі ми повинні турбуватися неодмінно.

Вкрай невірно використовуються навчальні майстри, на утримання яких витрачаються чималі кошти. Хіба це діло, коли таких осіб тримають як чергових? Ще гірше, коли на деяких факультетах вводять посади препаративістів. Це доречно для хімічного чи біологічного факультетів, в усіх інших випадках така практика свідчить про марнотратство та порушення фінансової дисципліни. Ми не можемо обходити мовчанням такі факти.

Далі доповідач зосередив увагу на роботі адміністративно-управлінського складу університету. Зокрема, було сказано, що останнім часом, завдяки проведенню заходів значно покращилась робота усіх служб. В певній мірі цьому сприяла розробка функціональних обов'язків персоналу.

Проте якість роботи на різних ділянках адміністративного апарату ще не відповідає вимогам вищих органів. Справедливі докоряння на адресу деяких працівників бухгалтерії з приводу їх некомпетентності вимагають прийняття належних мір. Торкаючись роботи планово-фінансового відділу університету, доповідач зажадав від його керівництва спрямувати свою роботу на вирішення більшого кола важливих питань в тісній співдружності з іншими адміністративно-управлінськими службами.

Коллектив Одеського державного університету, — сказав на закінчення доповідач, — розпочав підготовку до XXVII з'їзду нашої партії. Необхідно якісно розширити свій політичний світогляд, оволодіти сучасними методами наукової організації праці, бути на рівні вимог партії, щоб успішно виконати складні завдання підготовки висококваліфікованих спеціалістів для суспільства розвинутого соціалізму.

* * *

В обговоренні доповіді взяли участь О. Г. Лобунець — зав. кафедрою політекономії, В. Т. Коваль — декан біологічного факультету, І. П. Зелінський — проректор по науковій роботі, Ф. Д. Львов — секретар парторганізації адміністративно-господарської частини, Ю. С. Червоний — декан юридичного факультету, В. М. Гребінкін — зав. кафедрою обчислювальної математики, А. І. Паньков — секретар парторганізації філологічного факультету, І. І. Кондратюк — секретар партійного комітету університету.

Учасники зборів одностайно схвалили постанову, в якій намічені конкретні і своєчасні заходи, спрямовані на подальше покращення підготовки молодих спеціалістів та ідейно-виховної роботи.

ІЗ ВИСТУПІВ НА ЗБОРАХ

О. Г. ЛОБУНЕЦЬ, ПРОФЕСОР,
ЗАВ. КАФЕДРОЮ ПОЛІТЕКОНОМІЇ

В УНІВЕРСИТЕТІ працює великий загін суспільствознавців — понад 100 чоловік. Це кваліфіковані викладачі. Крім безпосереднього навчального навантаження, вони читають лекції в місті та області, ведуть контрпропаганду в нашій країні та за її межами, багато хто з них пов'язані з підприємствами промисловості, колгоспами та радгоспами — передають їм результати своїх наукових досліджень.

Кадрова проблема досить актуальна на кафедрах суспільних наук, особливо якщо врахувати, що керівники деяких кафедр — це люди пенсійного чи передпенсійного віку. За винятком кафедри історії КПРС, на суспільних кафедрах сьогодні практично не ведеться робота по підготовці докторських дисертацій. Недостатньо використовуються Інститут старших наукових співробітників.

В. Т. КОВАЛЬ, ДОЦЕНТ,
ДЕКАН БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

ПАРТОРГАНІЗАЦІЯ БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ виявляє турботу про те, щоб підготувати кваліфікованих спеціалістів.

Ряд кафедр нашого факультету повністю забезпечений кандидатами наук. Кафедри очолені професорами та кваліфікованими доцентами. Зараз чотири кафедри керують доцентами, тому що нам бракує докторів наук.

На жаль, не всі товариші, що працюють над дисертаціями, захищають їх в належ-

Виникають об'єктивні труднощі при підборі людей до аспірантури. Зараз ми приймаємо до аспірантури людей без базової освіти, тому вони змушені опановувати фах за ті три роки, які відводяться для наукової роботи та підготовки дисертації. Гадаю, що найбільш оптимальний варіант — це приймати до аспірантури людей, які вже склали кандидатські екзамени та мають досвід партійної та радянської роботи.

Особливе хвилювання викликає організація підвищення кваліфікації викладачів. На мою думку, ця форма перепідготовки мало ефективна, бо співробітник кафедри не може запропонувати щось нове в методичному чи науковому плані з метою поліпшення роботи кафедри після того, як він займався на ФПК.

Факультет направив 12 співробітників в цільові аспірантури МДУ, всесоюзних та республіканських галузевих інститутів. Проте реальний вихід виявився нижчим, ніж в системі підготовки нашого університету.

На біологічному факультеті приділяється увага підготовці наукової зміни. Про серйозність цієї роботи свідчать такі показники: в 1975 р. у нас працювало 80 процентів співробітників пенсійного віку, зараз ця цифра знижена до 20 процентів.

Ю. С. ЧЕРВОНИЙ, ДОЦЕНТ,
ДЕКАН ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

В МИНУЛІ РОКИ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ критикували за недовільний ріст наукових кадрів. Ми врахували критику і зараз багато робимо в цьому напрямку. За чотири роки п'ятирічки на факультеті захищено і затверджено одну докторську та 15 кандидатських дисертацій. Зараз 47 викладачів юрфаку мають учений ступінь, що складає 66 процентів до загального складу факультету.

В науковій роботі як викладачів, так і студентів досягнуті певні успіхи. Професор кафедри трудового, колгоспного та земельного права Павло Рафаїлович Ставицький удостоєний третьої премії на республіканському конкурсі наукових робіт. За результатами республіканського конкурсу студентських наукових робіт ми отримали 7 премій та 3 премії — на всесоюзному конкурсі.

Хочу зазначити, що підготовка кандидатів та докторів наук не повинна бути самоціллю. Головне — підвищити якість підготовки фахівців для народного господарства країни. А це потребує високої кваліфікації професорсько-викладацького складу.

Вважаю, що ми повинні звертати більш уваги на політичну спрямованість та наукову забезпеченість лекцій та семінарських занять. Якість підготовки кадрів залежить і від матеріального забезпечення співробітників факультету, особливо житлом. Поки що ми не маємо змоги залишити здібного студента в аспірантурі, якщо він не має місцевої прописки. Тому ми щороку втрачаємо перспективних молодих людей, які могли б гідно поповнити викладацький склад факультету.

ХОРОША ЛЮДИНА

В РЕДАКЦІЮ завітала профорг адміністративно-господарської частини університету Лариса Миколаївна Катаурова і показала нам фотографію миловидної, доброї жінки, душевну щирість та чуйність якої видавала лагідна посмішка.

— Хто це? — спитав хтось із нас.

— Хороша людина, — відповіла Лариса Миколаївна. Напишіть про неї.

Про Олександру Іванівну Гарчеву — бо саме вона була на знімку — не писати просто неможливо.

Про її життя можна було б скласти цілу поему. Народилася Олександра Іванівна в селі Кубанка на Одещині, в сім'ї сільського коваля.

Чого лише не взнала за довгі роки життя. Але якщо спитати Олександру Іванівну, як вона жила всі ці роки — а в 1977 році вшанували її 70-річчя — вона скромно відповість: як і всі.

Разом з мільйонами радянських жінок вона не шкодувала своїх сил, щоб прискорити світлий день перемоги над ненавистним ворогом. Медаль «За трудову доблесть», якою нагородили Олександру Іванівну в 1946 році, говорить сама за себе...

23 листопада в нашій газеті була надрукована стаття зав. кафедрою педагогіки професора І. Кобиляцького «ТВОЯ МАЙБУТНЯ ПРОФЕСІЯ», в якій автор зосередив увагу на досить актуальних і, ми б сказали більше — гострих для нашого університету проблемах підготовки педагогічних кадрів в повній відповідності з вимогами реформи загальноосвітньої та професійної школи.

Перші відгуки, що надійшли до редакції, свідчать про те, що розмова, яку розпочав професор І. Кобиляцький, не залишила студентів байдужими.

21 грудня 1984 р.

НАШ КОРЕСПОНДЕНТ ЗУСТРІВСЯ З ГОЛОВОЮ РАДИ ВЕТЕРАНІВ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ ПРИ ОДЕСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ГАВРИЛОМ ЄГОРОВИЧЕМ ДЕДЯКИНИМ І ВЗЯВ ІНТЕРВ'Ю ДЛЯ ГАЗЕТИ.

— Гавриле Єгоровичу, сьогодні ми з Вами напередодні нового 1985 року, який для нашого народу являється роком 40-річчя Великої Перемоги. Гадаю, що у Вас, як голови ради ветеранів, особливе напруження в громадській роботі. Будь ласка, декілька слів про плани ради стосовно наступного ювілею.

— Так, дійсно. Сьогодні для президії ради, для активістів-ветеранів роботи це позичати. Адже йдеться не просто про ювілей, а про необхідність віддати належне всім фронтовикам — учасникам Великої Вітчизняної війни та звитязцям тилу, що не шкодували себе заради нашої Перемоги. Окрім того, має бути вшанована священна пам'ять про загиблих на війні. Адже ніхто не забутий, ніщо не забуте.

Якщо говорити про конкретні плани, то вони досить таки великі і різноманітні.

Готуємо матеріали до нагородження викладачів та працівників університету орденами та медалями. Це дуже кропітка робота. Щодо масових заходів, то плануються святкові вечори, зустрічі студентської молоді з ветеранами, колективне фотографування наших ветеранів та інше.

— Мабуть, в ці дні до ради ветеранів надходить чимало листів від учасників війни та родичів загиблих героїв?

— Звичайно, наша пошта останнім часом стала помітно жвавішою. Пишуть звідусіль і листи бувають інколи несподівані. Ось, наприклад, в партійну організацію університету надійшов лист з Ялти від колишнього фронтовика І. Я. Манілова. Він, до речі, пише, що з 1946 року і до самої смерті в минулому році працював в зоологічному музеї біофаку університету

ЗЛІТ БІЙЦІВ СБЗ

12 грудня в університеті відбувся зліт бійців студентських будівельних загонів. Відкрив зліт проректор з навчально-методичної роботи професор Л. О. Ануфрієв.

В своїй доповіді він зазначив, що студенти університету гідно сприйняли постанову ЦК КПРС про поліпшення роботи комсомолу. В будагонах розгорнулося змагання за кращу бригаду. Тюмень, Ворошиловград, Одеська область, Іллічівський порт — це географія третього трудового семестру студентів університету. Поруч з радянськими студентами працювали 32 іноземних студента. Попереду були комуністи. Загін «Магістраль» працював без-

ПАМ'ЯТЬ І ЛЮДЯНІСТЬ

Степан Володимирович Михайлов.

Степан Володимирович пройшов всю війну, мав урядові нагороди, був порядною людиною, прекрасним знавцем своєї справи. Та ось він помер, рідних у нього не залишилось, він похований в Одесі і могила його занедбана. Товариш Манілов звернувся з проханням привести в порядок могилу свого фронтового друга. Яка зворушила пам'ять про людину і водночас докір тим, хто працював поруч із Степаном Володимировичем в свій час на факультеті.

— Мабуть, ми рідко торкаємося таких тем, як громадський обов'язок і справа честі бути вдячним людям, що віддали своє життя та здоров'я заради нашого щасливого сьогодення?

— Це вірно. Але я хотів би додати, що було б добре, якби ми навчилися шанобливо ставитися до ветеранів не лише війни, а й праці ще за їх життя. Бо скільки є прикрих випадків, коли ображають літніх людей неухважним ставленням до них. Хіба тре-

бувати якихось свят чи ність, щоб проявити чуйність, спавого колеги, товариша, все приквітника. І більш за бракує бага що людяності люди. м з нашої мо-

— Гавриле Єгоровичу, Ви мимохіть зачепили тему, яка є найбільш болючою в питанні виховання взагалі. Що Ви можете сказати з цього приводу про комсомолу університету?

— Я не хотів би бути огучливим. Молодь у нас в цілому працелюбна і спроможна виконати свій будь-який громадський обов'язок. Але з нею потрібно терпляче працювати всім нам, а комсомолу особливо.

Звичайно, в комсомольських організаціях проводиться чимала робота, хоча б з патріотичного виховання. Цікаві заходи організують факультетські клуби «Пошук».

І все ж, на мою думку, активність ця ще недостатня. Головне, чого бракує комсомольцям — це самостійності і розумної ініціативи.

Взяти хоча б випадок, про який я щойно вам розповів.

Партійна організація університету, рада ветеранів вже приймають належні міри щодо прохання Манілова відносно могили його фронтового друга. До цієї справи залучено і комітет ЛКСМУ. Проте краще було б, якби студентська молоддь, зокрема комсомольці, проявили більше уваги до живих і полеглих учасників війни.

Бо немає нічого більш святого у людини, ніж почуття вдячності і здатність бути гідним пам'яті героїчних предків.

— Гавриле Єгоровичу, щоб Ви хотіли побажати нашим читачам не лише як голова ради ветеранів, а й як учасник Великої Вітчизняної війни?

— Миру на землі.

Інтерв'ю вів М. УСІНОВ.

хімфаку О. Бекедова розповіла про те, як першокурсники готуються до першого літнього трудового семестру.

В заключному слові секретар комітету комсомолу Ігор Банделюк запропонував комсомольцям усунути недоліки, що мали місце в роботі будзагонів з тим, щоб в майбутньому році працювати ще краще.

Загони - переможці одержали Почесні грамоти, а загін «Магістраль» — вимпел комітету комсомолу. Нагороджені грамотами і іноземні студенти: Хашматулла Бехруз з Афганістану та Гюнтер Век з НДР.

О. АВДЕЄВА, студентка І курсу німецького відділення.

Твоя майбутня професія

ХТО КОГО НАВЧАЄ?

Мабуть, немає нічого більш хвилюючого для людини, яка вирішила присвятити своє життя учительській справі, ніж її перший урок в класі.

А першим завжди буває урок під час студентської практики.

І хай інколи він виявляється не зовсім вдалим, проте залишається в пам'яті на все життя.

Минають роки, вже й скроні срібляться на сонці, а згадаєш про своє хвилювання на першому в своєму житті уроці і здається, що й не було тих літ, ніби все відбулося вчора...

Поки ще молодий, зухвало гадаєш, що чудодійний процес твого спілкування з дітьми на уроці проходить лише в одному напрямку: ти віддаєш їм все — свої знання, свій розум, своє натхнення.

Проте з роками поступово відкриваєш для себе — але ж ні, діти теж мене вчили, з самого початку, з самого першого уроку. Їх до біса цікавий погляд примушував тебе в думках оглядати себе з усіх боків — чи все гаразд в одязі; їх раптова, ледь вловима посмішка насторожувала — чи все правильно сказано, їх осяйні обличчя, доброзичливий блиск в очах заспокоював: все гаразд.

Отже, хто кого навчає: практиканти — дітей, чи діти — практикантів? А втім — на ваш розсуд. Якщо виникне бажання поділитися своїми роздумами з цього приводу — будь ласка, сторінки газети до ваших послуг.

А поки що, ось що говорять про свої перші уроки студенти факультету романо-германської філології та їх нові юні друзі в школах.

(Закінчення на 4-ій стор.)

ХТО КОГО НАВЧАЄ?

(Закінчення.
Початок на 3-ій сторінці)

П'ятикурсники факультету романо-германської філології проходили педагогічну практику в одеських середніх школах; французьке відділення — № 51, німецьке — 90, англійське — №№ 64, 80, 35, 119 та в місті Іллічівську.

Педпрактика стала серйозним іспитом для студентів випускного курсу. Багато хто утвердився в своєму рішенні стати викладачем, перевірити свої сили.

ОТЖЕ, СЛОВО: СТУДЕНТАМ

Тетяна Бун, студентка V курсу німецького відділення;

Особливих труднощів під час педпрактики у мене не було. Я відвідувала уроки викладачів школи № 90, вивчала методичну літературу, і ті уроки, що я давала, на думку моїх наставників, були професійними.

Педпрактика ствердила мій вибір професії. Я набула основних суттєвих навичок і вмій для роботи в школі, по закінченню університету буду використовувати їх в своїй роботі.

Марина Царьова, студентка V курсу англійського відділення;

Від практики я чекала будь-яких несподіванок. Але виявилось, що достатня підготовка з англійської мови, педагогіки і психології дали мені змогу подолати виникаючі на уроках труднощі, провести уроки цікаво і змістов-

но. Одним словом, хочу працювати в школі.

ВИКЛАДАЧАМ

А. А. Гриценко, викладач французького відділення факультету РГФ:

Серйозною вадою для багатьох студентів протягом педагогічної практики з іноземної мови стає недостатньо вільне володіння нею. Студенти моєї групи проходили практику в спеціалізованій французькій школі, де урок необхідно вести тільки іноземною мовою. А це вдається не всім п'ятикурсникам. Для вільного володіння мовою треба якомога більше працювати протягом всіх років навчання в університеті, поширювати свій словниковий запас.

Вважаю також, що не треба відтягувати зустріч із школою до V курсу. Студенті з перших курсів повинні знайомитися з своєю майбутньою професією, накопичувати педагогічний досвід. Багато хто із студентів факультету РГФ змінює своє ставлення до школи саме під час педпрактики. Адже в роботі вчителя є багато цікавого і приємного.

Всі студенти моєї групи ставились до педагогічної практики сумлінно — як до уроків, так і до позакласної роботи, занять в групах продовженого дня. Серед кращих хочу зазначити студенток Велогозову та Науменко.

УЧНЯМ

Ольга Муравіова, учениця 6 класу СШ № 10.

— Я мрію про такий урок французької мови: по-перше, повторення вимови складних слів, потім — прослухування тексту чи діалогу французькою мовою і повторення їх учнями. Складання ситуацій, сцен за темою. Заняття граматику, переклади, пояснення домашнього завдання. І наприкінці — чудові французькі пісні, щоб урок був жвавим, захоплював до вивчення мови.

Женя Кляпіна, учениця 10 класу СШ № 12:

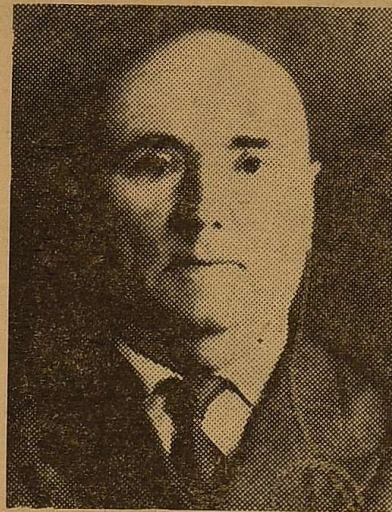
— Педагогічну практику студентів факультету РГФ університету я пам'ятаю з 5 класу. За ці п'ять років до нас приходили різні люди, деякі з них запам'яталися.

Можу сказати, що учні вважають практикантів менш суворими викладачами, ніж шкільні вчителі, тому й готуються до таких уроків невідповідально. З другого боку, студентські уроки бувають несподівано цікаві, особливо для нас, старшокласників, бо в нашій школі небагато молодих учителів, а спілкування з ними необхідне.

Вважаю, що студенти-практиканти повинні більше уваги приділяти позакласній роботі з учнями, проводити для старшокласників цікаві вечори.

Треба більше застосовувати технічні засоби на уроках іноземної мови, створювати життєві ситуації для мовної практики, залучувати до обговорювання теми уроку весь клас.

НАЗАРІЙ ІВАНОВИЧ БУКАТЕВИЧ

Ушел из жизни замечательный человек, известный ученый, профессор Назарий Иванович Букачевич. Еще совсем недавно, 23 октября общественность города торжественно отметила столетие Н. И. Букачевича. Юбилар принял участие в торжествах, выступил с ярким напутствием молодежи, после юбилейного заседания присутствовал на научной конференции.

И вот мы прощаемся с Назарием Ивановичем. Богатую, насыщенную событиями и свершениями жизнь прожил этот удивительный человек. Его трудовая деятельность началась еще до революции. В Одесском университете (и некоторое время — в пединституте) Н. И. Букачевич работал с 1922 года, когда большинство нынешних сотрудников университета не успело еще и родиться.

Н. И. Букачевич — видный советский ученый. Он опубликовал 55 научных работ, в том числе — один учебник (по исторической грамматике русского языка) и пять монографий. Внимание исследователя было сосредоточено на проблематике русского языка и прежде всего — его истории. Важным вкладом в русистику явились его двухтомник «Опыт исторического изучения предлогов и предложных сочетаний в русском языке» (1957—1958) и коллек-

тивные «Очерки по сравнительной грамматике восточнославянских языков» (1958) Н. И. Букачевич был инициатором и руководителем этого труда и одним из его основных авторов. «Очерки» не только оставили по себе добрую память в истории языкознания, но и сейчас остаются на вооружении и исследователей, и студентов.

Много сделал Н. И. Букачевич для изучения истории русистики в Одесском университете. Здесь его усилия воплотились в серию статей и в разделы известных книг «История Одесского университета за 100 лет» (1968) и «Традиции русского языкознания на Украине» (1977). История науки стала объектом изучения Н. И. Букачевича и в его книге «Ученые о словообразовании русского языка в трудах советских лингвистов» (1970 г.).

Н. И. Букачевич не только сам энергично занимался наукой, но 27 лет возглавлял кафедру русского языка. По его инициативе кафедра приступила к составлению фундаментального «Словаря русских говоров Одесщины». Под руководством Назария Ивановича защищено 15 кандидатских диссертаций. Он, можно сказать, вывел в науку целое поколение одесских языковедов.

Особенно велики заслуги профессора Н. И. Букачевича в воспитании и профессиональной подготовке студентов-филологов. За 52 года вузовской преподавательской работы Н. И. Букачевич курсы его содержательных, глубоких лекций прослушали несколько тысяч студентов. Питомцы Букачевича трудились и трудятся во множестве средних школ и вузов УССР и всего Советского Союза.

Память о Назарии Ивановиче Букачевиче будет жить в сердцах всех его коллег и учеников, всех тех, кто продолжает его дело.

ГРУППА ТОВАРИЩЕЙ.

Вступ до педагогіки...

Прочитав дуже актуальну статтю «Твоя майбутня професія» і хочу висловити свою думку з цього приводу. Всім відомо, що є студенти, які прийшли до університету, зокрема, на філологічний факультет, не уявляючи собі, чим вони будуть займатися в майбутньому, а керуючись тільки любов'ю до літератури.

З першим серйозним розумінням професії учителя, викладача, педагога ми стикаємось тільки на старших курсах, вивчаючи педагогіку. А чому б не ввести відповідний початковий курс, наприклад, «Вступ до педагогіки викладання мови і літератури» вже на першому курсі? Вважаю, що корисним було б і проведення громадсько-політичної практики для біль-

шості студентів в школі, починаючи з першого курсу.

На жаль, на думку багатьох студентів, професія «сільського учителя» вважається непристивною і тому багато випускників намагаються по закінченню йти працювати куди завгодно, тільки не в сільську школу. Це — серйозна проблема і мовчати про неї, значить завдавати шкоди справі виховання майбутніх учителів. Тому вважаю, що професор І. І. Кобиляцький своєчасно розпочав розмову про наше призначення.

Як залучити студентів до практичної педагогіки? Існують різні погляди з цього питання. Мені здається, що слід розпочинати з міні-практики, — організувати відвідування уроків в шко-

лах невеликими групами студентів молодших курсів. Проводити зустрічі, першокурсників з заслуженими вчителями республіки. Слід звернути увагу також на спрямованість лекцій, поки що вони надто академічні. Якщо читається якась тема, то приділяється увага теоретичним основам предмета без посилання на практику викладання цієї дисципліни. Нам важливо знати, які труднощі чекають на нас в школі під час викладання заданої теми учням.

Було б добре, якби викладачі та студенти висловили свою думку з цих хвилюючих питань.

Ю. ПРИСЯЖНИЙ,
студент II курсу
філфаку.

І РАДОЦІ, І ХВИЛЮВАННЯ

Ми проходили педагогічну практику в середній школі № 16 міста Одеси. Педагогічний колектив школи зустрів нас привітно. Вчителі біології і хімії Т. В. Назаренко, М. Ф. Шапарна, Д. І. Чубар виявились майстрами своєї справи, щирими, гостинними людьми, та й із школярами ми знайшли спільну мову. На уроках створювалась атмосфера діловитості, зацікавленості. Зрозуміло, не все виходило відразу, треба було підтримувати дисципліну в класі, не позбавляючись при цьому свого

авторитету. Учні розуміли наше бажання зробити уроки біології та хімії максимально змістовними, плідними і щиро відгукувалися на наше старання. Після уроку О. Медведовської в 9 класі виникли оплески.

Було дуже приємно, коли з нагоди Дня учителя школярі подарували нам квіти з сердечними поздоровленнями.

В нашій групі навчаються два іноземних студенти. Під час практики вони були повністю навантажені навчальною і виховною роботою.

Особливо сподобались учням і шкільним вчителям уроки Луїса Бургоса, студента із Сальвадору.

У проведенні виховних заходів ми намагалися не повторювати один одного. Н. Коваленко їздила із своїм класом на екскурсію по місцях бойової слави містачерою Одеси. Л. Горбульська провела класну годину на тему «Ким бути» з попереднім анкетуванням. І. Дерполов виступав у своєму класі з бесідами на політичні теми. Були проведені комсомольські збори, походи на виставки і в кінотеатри, бесіди, лекції.

Т. ГУДКОВА,
студентка V курсу
біофаку.

ОТЖЕ, ЯК ТО КАЖУТЬ, КРИГА СКРЕСЛА. РОЗМОВА ПРО ТВОЮ МАЙБУТНЮ ПРОФЕСІЮ РОЗПОЧАЛАСЬ. В ОДНОМУ ІЗ НОМЕРІВ ГАЗЕТИ БУДЕ НАДРУКОВАНА СТАТТЯ СТУДЕНТА V КУРСУ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ А. КУРЧЕВСЬКОГО «З ЧИМ МИ ПРИХОДИМО ДО ПЕДПРАКТИКИ?».

СПОДІВАЄМОСЬ, ЩО ВОНА ВИКЛИЧЕ НОВІ РОЗДУМИ, А МОЖЛИВО Й ГОСТРУ ДИСКУСІЮ.

«РАДЯНСЬКЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО»

Щомісячний науково-теоретичний і практичний журнал Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка, Академії наук УРСР та Спілки письменників України послідовно висвітлює сьогодинній літературний процес, його чільні ідейно-художні тенденції, напрями і вияви, пише про творчі взаємовпливи й органічну взаємодію братнього кола літератур народів СРСР, співдружбу митців слова соціалістичного табору, викриває облудні концепції і фальсифікації, до яких вдаються буржуазні й буржуазно-націоналістичні «інтерпретатори» історії радянської літератури, дбає про всебічне освоєння вітчизняної і світової письменницької спадщини.

Журнал «Радянське літературознавство» стане в пригоді викладачам та студентам університету, філологам.

«Радянське літературознавство» постійно надає слово провідним ученим - літературознавцям, критикам письменникам. У ньому регулярно виступають і дослідники літературного процесу викладачі ОДУ — Г. А. В'я-

зовський, І. М. Дузь, Є. М. Прісовський, В. В. Фащенко та ряд інших.

Останнім часом журнал вмістив багато важливих матеріалів, адресованих викладачам літератури в старших класах. З 1985 року рубрика «На допомогу вчителю» буде постійною.

Передплату на журнал «Радянське літературознавство» приймають усі відділення зв'язку, агентства «Союздруку», громадські розповсюджувачі. Передплатна ціна на рік 6 крб. 60 коп.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

Коллектив геолого-географічного факультета виражає собою визнання доценту кафедри общей і морской геології Іщенко Леониду Васильовичу в зв'язі со смертю отця — Іщенка Василя Марковича.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

«За наукові кадри», орган парткома, ректората, профкомів і комітета комсомола Одеського державного університету ім. Мечникова. (На українському мові).

Друк. тип. «Чорноморська комуна» Одеського обкому КП України, пл. 50-річчя СРСР, 1. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зак. 16950.